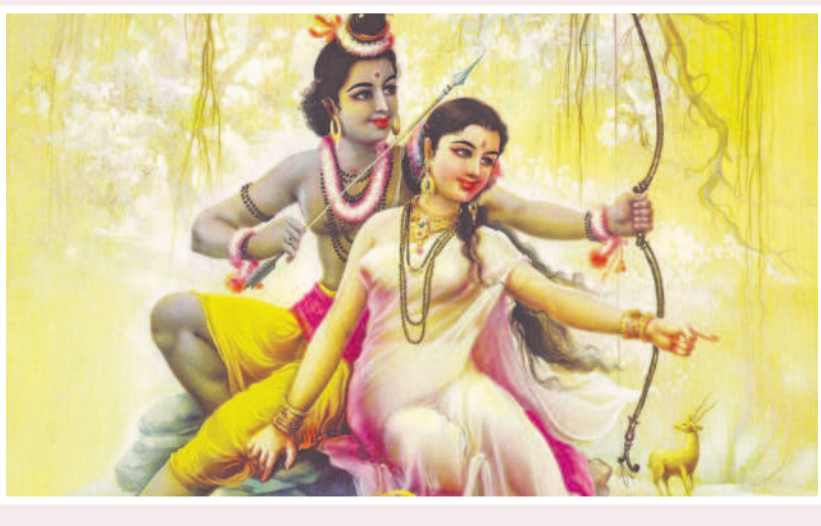

ఆధ్యాత్మిక వసంతం

ఉగాది ఉషస్సు ఒక్కరోజుకు పరిమితం కాదు!
కొత్త ఏడాది రాకతో పలకరించే వసంతం రెండు నెలలు కొనసాగుతుంది. చైత్ర మాసం నెల రోజులు లాస్యం చేస్తుంది. ఈ వసంతంలో చిగురించే ఆధ్యాత్మిక శోభ నవరాత్రులూ భక్తి తరంగాలను ప్రసరింపజేస్తుంది. శరన్నవరాత్రులకు ఎంతటి ప్రాశస్త్యం ఉన్నదో... చైత్ర శుద్ధ పాడ్యమి నుంచి నవమి వరకు ఉండే... వసంత నవరాత్రులకూ అంతే ప్రాధాన్యం కనిపిస్తుంది.

మన ఏడాదిలో మూడుసార్లు నవరాత్రులు చేసుకుంటాం. మొదటిది చైత్ర మాసంలో వచ్చే వసంత నవరాత్రులు. రెండోది భాద్రపదంలో వచ్చే గణేశ నవరాత్రులు. మూడోది ఆశ్వయుజంలో లలితాదేవి ఉపాసన చేసే సంప్రదాయం ఉంది. అంతేకాకుండా ఈ తొమ్మిది రోజులు శ్రీరామచంద్రుడి ఆరాధనల విశేషంగా జరుగుతాయి. భద్రాచలంకోసా దేశవ్యాప్తంగా రామాలయాలలో నవరాత్రులు, బ్రహ్మకృత్యాల నిర్వహించడం కనిపిస్తుంది. శ్రీరామచంద్రుడు జన్మించిన నవమి నాడు.. సీతారాముల కల్యాణోత్సవాన్ని భక్తిప్రపత్తులతో నిర్వహిస్తారు. సాధకులు ఈ తొమ్మిది రోజులు ఆధ్యాత్మిక రామాయణం, సుందరకాండ పారాయణాలు చేస్తుంటారు. మరొకరందరు భక్తులు రామతోటి రామ భక్తిని చాటుకుంటారు. కొన్ని ప్రాంతాల్లో నిత్య సంకీర్తన చేపడతారు. అమ్మవారి ఉపాసకులు లలితాదేవి ఉపాసన చేస్తారు. దేవీ నవరాత్రుల మారినా లలితాదేవి నిత్య అలంకారాలు, కైంకర్యాలు నిర్వహిస్తారు. 'శ్రీ

రామో లలితాంబికా' అని పురాణాలు చెబుతున్నాయి. రామచంద్రుడిలో లలితాపరాభక్టారికను దర్శించి తరిస్తుంటారు. రామాయణంలో కీలక ఘట్టాలు చైత్ర మాసంలో జరిగినట్లుగా తెలుస్తున్నది. శ్రీరాముడు జన్మించింది చైత్రంలోనే. రాముడు వనవాసానికి వెళ్లడం, దశరథుని నిర్వాణం, ఆంజనేయుడు సీతమ్మును లంకలో దర్శించిన సందర్భం, రాముడు ట్యాబ్లిషెంట్ తదితర ముఖ్యమైన ఘట్టాలన్నీ చైత్రంలోనే జరిగాయనీ పురాణ కథనాల ద్వారా తెలుస్తున్నది. ఇతర చైత్ర పౌర్ణమి నాడు ఉత్తరాదిలో హనుమత్ జయంతి జరుపుకొంటారు. దక్షిణాదిలో హనుమత్ విజయోత్సవంగా చేసుకుంటారు. ఇలా ఎన్నో ప్రాధాన్యాలను ఇమ్ముకున్న చైత్రం కొత్త ఏడాదికి ఘనంగా స్వాగతం పలికింది. మోడును కూడా చిగురింపజేసే వసంత రుతువు... మనుష్యులలో ఆధ్యాత్మిక చైతన్యం వెల్లివిరియడానికి దోహదం చేస్తుంది అనడంలో సందేహం లేదు.

జిందగీ
జిందగీ
నమస్తే తెలంగాణ హైదరాబాద్
సోమవారం 31 మార్చి 2025
www.ntnews.com
10

ఉనికిని చాటిన భావ వ్యక్తీకరణ

కార్యణ్య దోషోపహత స్వభావ! పువ్వాడు తాం దర్శనమూర్ధచేతా; యద్రేయః స్వాస్తిశ్చైతం బ్రూహి తస్మై శిష్యస్యైహం కాథి మాం త్యాం ప్రవస్యమి! (భగవద్గీత 2-1)

'కృష్ణా! నేను కార్యణ్య (పిరికితనము) దోషానికి లోనై, నా స్వభావానికి దూరమయ్యాను. దర్శాదర్శ మనను ఆవేశపూరితం అవుతుంది కాని దర్శాన్ని గ్రహించడం. ప్రశాంతత నిలిపివేసి వివక్షణ జ్ఞానం వెలుగుచూస్తుంది. పూర్వం ఎన్నో యుద్ధాలలో అర్జునుడు ప్రతివీరులను సంహరించాడు. దానితో వచ్చిన యశస్సును ఆస్వాదించాడు. అప్పుడు వ్యామోహం కలగలేదు. ఎందుకు? వారంతా పరాయివారు.. ఇప్పుడు ఎదురుగా నిలిచిన వారిని తన వారంగా భావిస్తున్నాడు. తనవారికొక ధర్మం, పరులకొక ధర్మమా? యుద్ధంలో తనవారు చనిపోతారు నిజమే కాని, యుద్ధం చేయకపోతే మాత్రం వారు శాశ్వతంగా జీవిస్తారు?

అర్జునుని మాటలు సమంజసంగా కనిపిస్తున్నా దర్శ బద్ధమైనవి కావు. భావోద్వేగాలకు లోనైన వేళ మనసు ఆవేశపూరితం అవుతుంది కాని దర్శాన్ని గ్రహించడం. ప్రశాంతత నిలిపివేసి వివక్షణ జ్ఞానం వెలుగుచూస్తుంది. పూర్వం ఎన్నో యుద్ధాలలో అర్జునుడు ప్రతివీరులను సంహరించాడు. దానితో వచ్చిన యశస్సును ఆస్వాదించాడు. అప్పుడు వ్యామోహం కలగలేదు. ఎందుకు? వారంతా పరాయివారు.. ఇప్పుడు ఎదురుగా నిలిచిన వారిని తన వారంగా భావిస్తున్నాడు. తనవారికొక ధర్మం, పరులకొక ధర్మమా? యుద్ధంలో తనవారు చనిపోతారు నిజమే కాని, యుద్ధం చేయకపోతే మాత్రం వారు శాశ్వతంగా జీవిస్తారు?

అర్జునుడి శక్తిసామర్థ్యాలను సమ్ముకొనే పాండవులు యుద్ధాన్ని కోరుతున్నారు. అర్జునుడు యుద్ధానికి భయపడి అనుసన్నాసం చేయలేదు. భ్రమలో స్వజన సంహారమనే వ్యామోహానికి లోనై ఆ పనిచేశాడు. దుష్టశిక్షణ అనే కర్మవ్యాన్ని బాధ్యతతో నిర్వహించాలి సమయంలో అర్జునునిలో కైటవ్యం (అద్భుతం) బోహదేనుకున్నది. అర్జునుడు యుద్ధం చేస్తాడు, చేయడా.. కృష్ణుడికి అనుసంధం. అర్జునుడి సమస్య తప్పకట్టి. నిజానికి బాధ్యతారా హిత్యాన్ని సమర్థంగా చూస్తున్నాడు. ఆ సమస్యను పరిష్కరించాలి.

అర్జునుడి మనస్సు ఇప్పుడు పూర్తిగా పరమాత్మ బోధను ఆకింపు చేసుకునేందుకు సన్నద్ధమై ఉన్నది. ఆ సన్నద్ధతనే శ్రీ శక్తిగా చెబుతారు. కృష్ణుడి మనసు ప్రశాంతమై బోధించేందుకు సన్నద్ధమై ఉన్నది.. దానినే పురుష శక్తిగా చెప్పుకొందాం. రెండూ ఒకదానికొకటి అనుసంధానం కావడం వల్ల అక్కడ అయస్కాంత వలయం ఏర్పడింది.. గురుశిష్యుల మధ్య భావ ప్రసరణ జరుగుతుంది. 'గురోః మాసం వ్యాఖ్యానం శిష్యాస్తు చిన్మ సంశయం' అన్నట్లుగా గురువు మాసంగా వ్యాఖ్యానం చేస్తున్నాడు.. శిష్యుడు శ్రద్ధగా వింటున్నాడు. గురువే ఉనికి నుంచి శిష్యుడనే ఉనికికి జ్ఞానం ప్రవహించింది. శిష్యుని ఆజ్ఞానం పటాపంచలైంది. ఏది కర్మవ్యయో దానిని బాధ్యతగా గుర్తించాడు. గురుశిష్యుల స్థాయి సమానం కావడం వల్ల బోధ శబ్ద రూపంలో జరగవ

సాధారణమైన వ్యక్తి స్థూలంగా మాతాచారాలను, వాటి నియమాలను, పూజాదికాలను అవగాహన చేసుకుంటాడు. సూక్ష్మంగా చూసే వ్యక్తి ఆ ఆచారాల అంతర్భాగాన్ని అవగాహన చేసుకుంటాడు. సూక్ష్మాతి సూక్ష్మంగా అవగాహన చేసుకునే వ్యక్తి అంతర్భాగానికి అవలంబితుడవుతుంటాడు. స్థూలంగా చూడటం భౌతికం, సూక్ష్మంగా చూడటం మానసికం, సూక్ష్మాతిసూక్ష్మంగా పరిశీలించడం ఆత్మగా చెప్పుకోవచ్చు. అన్నిటికీ మూలారూపమేనీ.. శ్రద్ధ మాత్రమే! ఆ శ్రద్ధ అర్జునునిలో పూర్ణంగా వికసించి గురువు బోధలను జ్ఞాగ్రహణ అక్కర్లేం చేసుకునే దుకు సన్నద్ధమయ్యాడు. భౌతికమైన, మానసికమైన, భావోద్వేగపరమైన పరిమితులు చెదిరిపోయాయి. యాంత్రిక కేంద్రంగా పనిచేసిన అర్జునుడి మనసు అయస్కాంత కేంద్రంగా మారింది.. పరపర్రుణ కోలుకున్నది. పిరికితనం, వ్యామోహం స్థానంలో కర్మవ్యయం, బాధ్యతలు నిండిపోయాయి. నేను చేస్తున్నాననే భావం స్థానంలో తాను ఉపకరణం మాత్రమేననే సత్యం ఆవిష్కృతమవుతుంది.

... ✍ పాలకుర్తి రామమూర్తి

నెల రోజుల పాటు రోజంతా పన్నులు ఉండి చేసిన తర్రో దీక్షలు.. రాత్రుళ్లు గంటల తరబడి ప్రభువు ముందు చేసిన తరావీనా నమాజులు.. ఉన్నదాంట్లో బీదసాదలకు చేసిన దానాలు.. వీటన్నిటి ప్రతిఫలం లభించే రోజే 'ఈదుల్ ఫిత్రి'. రంజాన్ మాసంలో నియమ నిష్ఠలతో దైవదూతలా జీవితం గడిపిన వారే పండుగ శుభాలకు అర్హులని ప్రవక్త బోధనలు స్పష్టం చేస్తున్నాయి. ఈద్ రోజు ఇలాంటి విశ్వాసులు ఈద్గాహాకు వెళుతుంటే స్వర్గలోకాల నుంచి దైవదూతలు దిగివచ్చి స్వాగతం పలుకుతారు. అత్యంత ప్రేమ, ఆప్యాయతలు కురిపిస్తూ శుభాకాంక్షలు తెలుపుతారు.

'ఓ అల్లాహ్ ప్రీయదాసులారా! పదండి; మీరు పాటించిన ఉపవాసాలకు, రాత్రుళ్లు దైవారాధనలో నిల్చున్నందుకు, నెల సాంతం ప్రభువు విధేయతను చాటుకునేందుకు మీరు పడిన శ్రమకు ఈ రోజు మీకు బహుమానం దక్కుతుంది. ఇది మిమ్మల్ని సత్కరించే రోజు. మీ పాపాలను మన్నించి మిమ్మల్ని ప్రక్షాళనం చేసే రోజు' అని దైవదూతలు ఈద్గాహా వైపునకు వెళుతున్నంత సేపూ విశ్వాసులకు ఘనస్వాగతం పలుకుతారు. 'ఈ రోజు మీరు కోరుకున్నదల్లా

ఫిత్రా దానాలు ఎవరు చెల్లించాలి? ఫిత్రా చెల్లింపు సోపాన కలిగిన వారు తప్పనిసరిగా నెరవేర్చవలసిన బాధ్యత. ఇది నిరుపేదల హక్కుగా భావించి దానం చేయాలి. రంజాన్ రోజులు పాటించిన వారే కాదు, పాటించలేకపోయినవారు సైతం తమ ఆర్థిక సామర్థ్యాన్ని బట్టి ఫిత్రా దానం చేయాలి. కుటుంబంలో ఎంత మంది సభ్యులు ఉంటే అంతమంది తరపున ఫిత్రా చెల్లించాలి. సుమారు పావు తక్కువ రెండు కిలోలు గోధుమలు కాని లేక వాటికి సమానమైన ఖరీదుగల ఇతర ధాన్యాన్ని కానీ, డబ్బులు కానీ పేదలకు ఇవ్వాలి. ఈద్ నమాజు కంటే ముందు ఫిత్రా దానం చేయాలి ఉంటుంది. పండుగ సంతోషాల్లో నిరుపేదలూ పాలు పంచుకోవాలన్నది ఫిత్రా ఉద్దేశం.

ప్రసాదిస్తాను. మీరు నా పట్ల అలక్ష్యం, అవిధేయత చూపడంకాక నేను మీకు అనంతమైన అనుగ్రహ భాగ్యాలను అనుగ్రహిస్తాను' అని ఈద్ రోజున అల్లాహ్ ప్రకటన చేస్తాడు. 'మీరు నన్ను ప్రసన్నం చేసుకోవడంలో సఫలమయ్యారు. మీ ప్రయత్నాలన్నీ నాకొంతగానో సహాయం చేశాయి. ఈరోజు నేను మీతో పూర్తిగా ప్రసన్నుడనయ్యాను' అనే శుభవార్త ఈద్ రోజు ప్రకటిస్తాడు. రంజాన్ పరమార్థాన్ని, రోజు ఉద్దేశాలను గ్రహించి రంజాన్ నెలను నియమబద్ధంగా గడిపిన వారే ఈ శుభవార్త

రంజాన్ దీక్ష విడదొడతా

కఠోర ఉపవాసాలు.. ఉదారంగా చేసే దానాలు.. పలించే నమాజులు.. ఆచరించే నియమాలు..

అన్నిటి సమాహారం రంజాన్ మాసం. నియమబద్ధంగా గడిపిన నెల రోజుల దీక్ష రంజాన్ పండుగతో పరిపూర్ణం అవుతుంది. వ్యసనాలను త్యజించి, ఆకలి దప్పికలను సహించి అల్లాహ్ మెప్పు పొందే అద్భుత క్షణం ఈదుల్ ఫిత్రి. ఇస్లాం సమాజం ఘనంగా జరుపుకొనే రంజాన్ పండుగ అందించే సందేశమిది..

అని ప్రవక్త (స) చెప్పారు.

రంజాన్ నెలను అలక్ష్యంగా, మనోవాంఛలను త్యజించకుండా మొక్కుబడిగా గడిపిన వారు ఈద్ శుభాలకు నోచుకోలేరన్నది ప్రవక్త ఉద్దేశం. చిల్లలు పడిన పాత్రతో నీటిని నింపడం సాధ్యమా? అలానే అంతర్భాగానికి పద్ద మనోవాంఛలను బిల్లులను మరమ్మత్తు చేసుకోకుండా చేసే దైవారాధనలైనా, ఉపవాసాలైనా బూడిదలో పోసిన

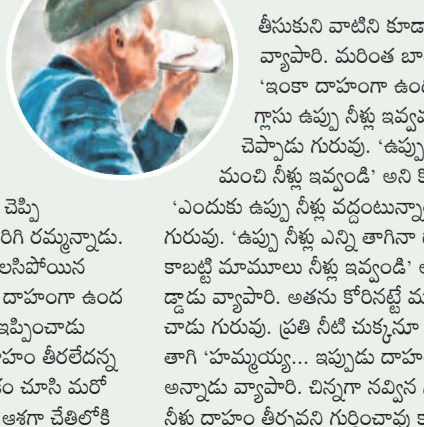
ప్రపంచంలో మనోవాంఛల గుర్రాలూ పరుగెడుతాయి. వాస్తులనే సువిమర్శించి మనల్ని మనం కాపాడుకోవడమే దైవభీతి అని ఆయన పేర్కొన్నారు. 'స్వర్గం రెండు అడుగుల దూరంలో ఉంది. ఒక అడుగు మనోకాంక్షలపై పెట్టు, రెండో అడుగు స్వర్గంలోనే ఉంటుంది' అని ప్రవక్త ఉద్దేశించారు. మనోకాంక్షలను కట్టడిచేయడానికి వచ్చిన రంజాన్ శిక్షణను ఎంతవరకు సద్వినియోగం చేసుకున్నామో ఈ పండుగ సందర్భంగా ఆత్మవిమర్శన ప్రయోజనకరమై తత్వవేత్త మౌలానా హామీద్ దాద్. రంజాన్ పరమార్థాన్ని ఎలుపజేయకున్న వారే ఈద్ కానుకకు అర్హులని అల్లాహ్ శుభవార్త.

ఖలిఫా హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) పండుగ పూట సంబురాలు చేసుకునే బదులు తీవ్రంగా రోదించేవారట. ఉపవాసాలు, చేసిన దానధర్మాలు, నెలరోజుల పాటు చేసిన దైవారాధనలూ అల్లాహ్ సీక్రెట్లని హామీద్ దాద్ అంటారు. అల్లాహ్ సీక్రెట్లని హామీద్ దాద్ అంటారు. అల్లాహ్ సీక్రెట్లని హామీద్ దాద్ అంటారు. అల్లాహ్ సీక్రెట్లని హామీద్ దాద్ అంటారు. అల్లాహ్ సీక్రెట్లని హామీద్ దాద్ అంటారు.

ప్రపంచంలో మనోవాంఛల గుర్రాలూ పరుగెడుతాయి. వాస్తులనే సువిమర్శించి మనల్ని మనం కాపాడుకోవడమే దైవభీతి అని ఆయన పేర్కొన్నారు. 'స్వర్గం రెండు అడుగుల దూరంలో ఉంది. ఒక అడుగు మనోకాంక్షలపై పెట్టు, రెండో అడుగు స్వర్గంలోనే ఉంటుంది' అని ప్రవక్త ఉద్దేశించారు. మనోకాంక్షలను కట్టడిచేయడానికి వచ్చిన రంజాన్ శిక్షణను ఎంతవరకు సద్వినియోగం చేసుకున్నామో ఈ పండుగ సందర్భంగా ఆత్మవిమర్శన ప్రయోజనకరమై తత్వవేత్త మౌలానా హామీద్ దాద్. రంజాన్ పరమార్థాన్ని ఎలుపజేయకున్న వారే ఈద్ కానుకకు అర్హులని అల్లాహ్ శుభవార్త.

ఓ ఎండకాలం సాయంత్రం ఆశ్రమానికి ఒక వ్యాపారి వచ్చాడు. తన వ్యాపారం మరింత బాగా జరిగేట్లు, అధిక లాభాలు గడిచేట్లు గురువును దీవించుకున్నాడు. ఆ మాటల్లో వ్యాపారి అత్యాశచరుడని తెలుసుకున్నాడు గురువు. అలాగేనని చెప్పి వ్యాపారిని మొదట ఆశ్రమమంతా తిరిగి రమ్మన్నాడు. మిగిలిన ఆశ్రమం అంతా తిరిగి అలసిపోయిన వ్యాపారి గురువు దగ్గరికి వచ్చి బాగా దాహంగా ఉందన్నాడు. సేవకులకు చెప్పి ఉప్పు నీళ్లు ఇప్పించారు గురువు. వాటిని తాగిన వ్యాపారి, దాహం తీరలేదన్నట్లుగా ముఖం వెట్టాడు. అతడి వాలకం చూసి మరో గ్లాసు ఉప్పు నీళ్లు ఇచ్చారు సేవకులు. ఆశా చేతిలోకి

కథాసూత్రం దివిచినా మన ఆశా దాహం తీరడం తీరలేకపోతున్నావు. సంపాదించే కొద్దీ ఇంకా.. ఇంకా కావాలనిపిస్తుంది. దానికీ అంతే ఉండదు' అన్నాడు. 'బాగా సంపాదించే కథా వస్తువులను సాంతం చేసుకోగలం. సంపాదించి అనుభవించగలం' అన్నాడు వ్యాపారి. 'బాగా సంపాదించే వస్తువులను సాంతం చేసుకోవచ్చని అనుకుంటున్నావు. ప్రశాంతంగా ఆలోచించి చూడు. ఆ వస్తువులే మనల్ని సాంతం చేసుకుంటున్నాయని గుర్తిస్తావు. ఆనందం ఆనేది వస్తువుల నుంచి రాదు. అది మనలో నుంచే వస్తుంది' అని బదులిచ్చాడు గురువు. 'సంపద మాయలో పడి జీవిత సత్యాన్ని ప్రకటిస్తాడు' అని గురువే అక్కడినుంచి కదిలాడు. వ్యాపారి... ✍ ఆర్పి కృష్ణస్వామి రాజు, 93936 62821

మహాశిల్పి పడింది. ఆ సమయంలో దైవవాక్కు వినిపించింది. అతణ్ణి ఒక కుమ్మరి ఇంటికి వెళ్లమన్నది. దైవదేశాన్ని గౌరవించి ఇర్ష్యా.. కుమ్మరి ఇంటికి వెళ్లాడు. అక్కడ సారీ మీద మట్టితో పని చేస్తున్నాడు కుమ్మరి. జీవిత మనస్సు తీసుకొని తనకు కావలసిన రీతిలో దాన్ని మలుస్తూ కనిపించాడు. చిగురు గోటితో అతిసున్నితంగా వయ్యారంగా పాత్రలు తీర్చి దుక్కుతూ ఉన్నాడు. తన అదీనం ఇన్న సారీ వేగొచ్చి తగ్గిస్తూ, పెంచుకోంటూ కుండలను తయారు చేస్తున్నాడు. ఇర్షియాకు కుమ్మరి చేసిన శిల్పంలో దేవుడి శక్తిసామర్థ్యాలు స్ఫురణకు వచ్చాయి. ఆ కుమ్మరి తానే అన్నట్లుగా దేవుడి అంతర్భాగం వినిపించింది. దేవుడు చేయసన్న అద్భుతమూ గుర్తుకు వచ్చింది. తన కర్మవ్యయం బోధపడింది. ... ✍ ప్రొ||బెర్నార్డ్ రాజు, 98667 55024